

## REPORTAGE DUTCH DEVELOPMENT IN DESIGN (DDID) HELPT ONTWIKKELINGSLANDEN

# Een eerlijke krabpaal

Nederlanders kunnen hun huizen tegenwoordig voor een groot deel ethisch verantwoord inrichten. De afzet is nog klein.

Door **Nelleke Trappenburg**

**D**onderdag viert de Stichting Dutch Development in Design (DDiD) de vijftigste uitzending van een Nederlandse ontwerper naar een ontwikkelingsland. De uitzendingen zijn bedoeld om kleine producenten ter plaatse te helpen bij het afstemmen van hun producten op de smaak en behoefte van de westerse markt. De hand van een Nederlandse ontwerper moet daarbij helpen. Is er een Max Havelaar voor design opgestaan?

De samenwerking tussen de Nederlandse ontwerpers en lokale producenten heeft de afgelopen vijf jaar mooie producten opgeleverd, van aardewerken potten, vervaardigd in Thailand, tot een design-kattenkrabpaal, gemaakt in Indonesië. Ook tafels, stoelen en lampen behoren tot de portfolio van het verantwoord design. Het Nederlandse huis kan tegenwoordig voor een groot deel ethisch verantwoord worden ingericht. Van grote afzet lijkt vooralsnog echter geen sprake.

Soms kunnen de producenten de vraag zelf nog niet aan. Ontwerpster Catharina Idema (32) is nog niet zo lang terug van haar uitzending naar Bolivia. Ze heeft daar in opdracht van een lokale ontwikkelingsorganisatie samen met vijf Boliviaanse vrouwen vier kussens ontworpen van Alpaca-wol. De ontwikkelingsorganisatie wil ze eerst op de Boliviaanse markt gaan verkopen en dan eventueel in Europa. Voorlopig zijn ze nog nergens verkrijgbaar. Idema: 'Het kost tijd, de eerste keer bij zo'n organisatie.'

Ook valt het voor aspirant-kopers nog niet mee de artikelen te vinden. Voor zover de DDiD-producten verkocht worden in Nederland gebeurt dit in wereldwinkels, in een handjevol mode- en interieurzaken en via webwinkels. Hoeveel er verkocht wordt en hoeveel het de producenten in de ontwikkelingslanden oplevert, kan DDiD niet zeggen. 'Dat is aan de inkopers van die winkels. DDiD zorgt ervoor dat er verkoopbare producten ontwikkeld wor-

den in de ontwikkelingslanden', zegt Stella van Himbergen, projectmanager van DDiD.

DDiD zendt de ontwerpers uit in opdracht van inkopers van producenten van verantwoord design of ontwikkelingsorganisaties. De inkopers zijn veelal afkomstig uit de fair trade- en duurzaamheidshoek, bijvoorbeeld een bedrijf als Globalgoodies. Het grootste succesverhaal tot nu toe, aldus DDiD, is een tas van plantaardig gelooide leer die in 2008 door ontwerper Ferry Meewisse en ambachtslieden van de fair trade organisatie CRC Exports in India is gemaakt. De tas werd door telefoniebedrijf Vodafone ingekocht als personeelsgeschenk.

Gekeken wordt nog naar een samenwerking tussen DDiD en Return to Sender, een ander initiatief voor 'eerlijk design'. Die stichting wist al wel een grote markt aan te boren, met een breed pakket aan sieraden, huisraad, speelgoed en andere voorwerpen. Vaste partner HEMA verkocht vorig jaar 86 duizend producten van Return to Sender, tegen 30 duizend in 2007. Daarnaast verkocht de onderneming vorig jaar 24 duizend kerstpakketten met producten uit ontwikkelingslanden aan verzekeraar Achmea.

Bij Return to Sender zorgen de HEMA-ontwerpers er nu voor dat de collectie geschikt is voor de Nederlandse markt. Return to Sender en DDiD zijn in gesprek of daar ook een rol is weggelegd voor reizende designers van de stichting.

Een zelfde soort samenwerking is al aangegaan met MoreThanHip, een bedrijfje in duurzaam design. Onder de noemer 'WeMade' wordt geprobeerd 'een brug te slaan tussen modern Dutch design en traditionele Javane handwerktechnieken'. Ontwerpers Lidewij Spitshuis en Rixt Reitsma gingen op kosten van DDiD naar Indonesië en kwamen onder meer terug met een volledig met de hand vervaardigde koperen, deels verchromde lamp, voorzien van een gaatjespatroon dat is geïnspireerd op islamitische motieven. Voor de productie werd samengewerkt met een lokale fairtradeorganisatie, waarbij meer dan tweehonderd kleine familiebedrijfjes zijn aangesloten.

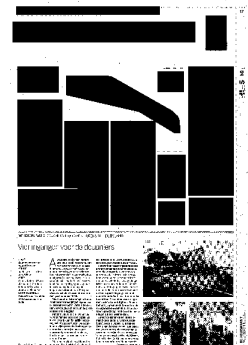
Van de lamp zijn nog niet zoveel exemplaren verkocht, vertelt Ingrid Meijer, directeur van MoreThanHip. 'Dat ligt voor een deel aan de prijs; 375 euro. Tja, het is een fairtrade-product, dus de kosten zijn wat hoger. Wij hopen op een grote order. We zijn

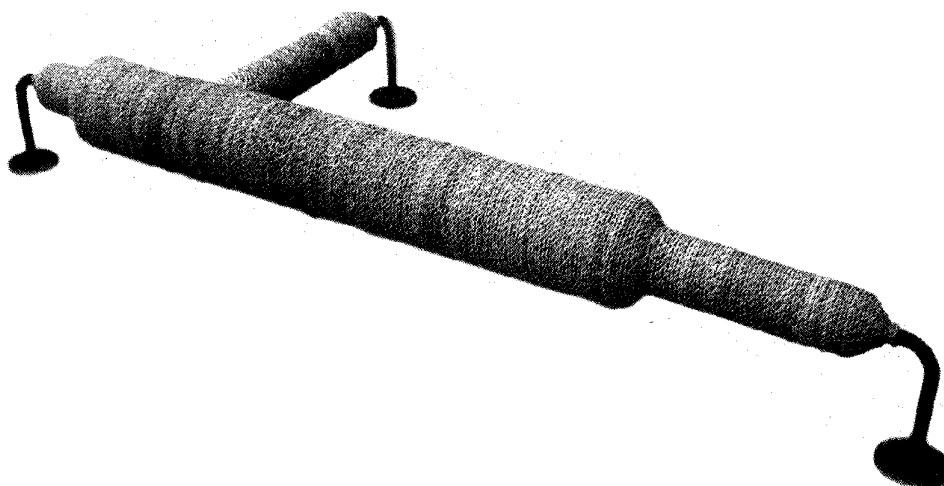
met de lamp doorgedrongen tot de aanbestedingsronde voor het kantoor van de kroonprins van Abu Dhabi. Daar moet hij op groot formaat in de directiekamer komen te hangen.'

De markt voor fairtradedesign staat volgens Meijer nog in de kinderschoenen. 'Mensen associëren de producten nog met Wereldwinkels en geitenwollensokken. Daar moeten we vanaf. Je koopt zo'n product omdat het mooi is. Dat dan ook nog sprake is van eerlijke handel is het toetje.'

Morgenavond houdt DDiD in Amsterdam een congres voor inkopers ter viering van de vijftigste uitzending van een ontwerper: 'Design + Eerlijke handel = Het succes van de toekomst'. DDiD is ook van de partij bij de European Ethical and Fair Trade Market Place in Eindhoven van 17 tot en met 20 september.

'Je koopt zo'n product omdat het mooi is. Eerlijke handel is het toetje'





Van boven naar beneden: lamp van Lidewij Spitshuis en Rixt Reitsma voor WeMade/MoreThanHip, krabpaal van Chris Sluttèr en Christel Hofmans voor Unseen Products, opvouwtafel (links) van Bouke Wilens en Isael Quiroga voor Votre Choix en tas van Cindy Jeurissen voor Global Goodies.

